

Tang Fiona - (*?); súčasná kanadská umelkyňa, žijúca vo Vancouveru; venuje sa 3D kresbám, predovšetkým zvierat

<https://www.google.sk/search?q=Fiona+Tang&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=Ed1mVfqQNcLyUsy7geAN&ved=0CB4QsAQ>

F. Tang: Veľryba (3D kresba)

tanga - *thangka*

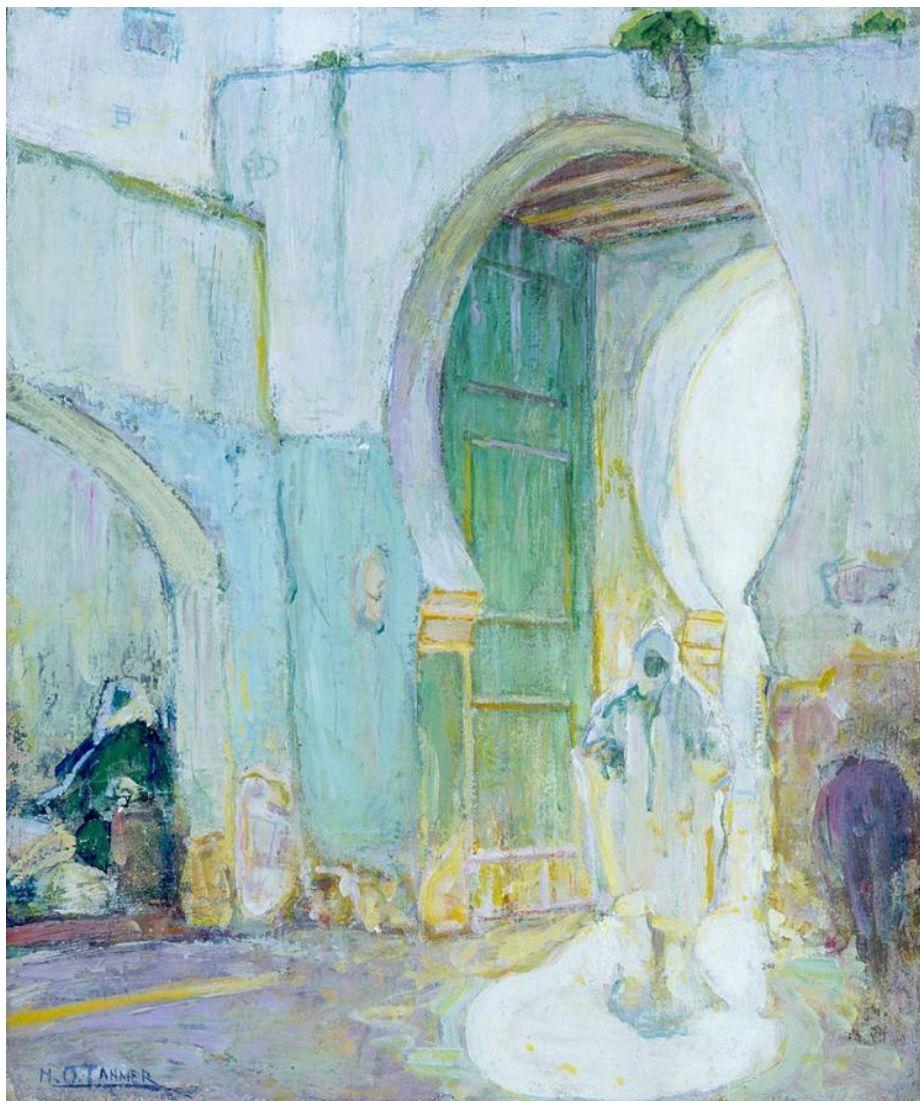
tanka - *waka*

Tanger - pozri *Maroko*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Tanger>

E. Delacroix: Fanatici z Tangeru (1838)

H. O. Tanner: Brána, Tanger (1912)

tango - www: jeden z najznámejších a najrozšírenejších spoločenských *tancov*; pôvodne afrokubánsky ľudový tanec, v 2.pol.19.st. prijal prvky brazílskej *habanéry* a argentínskej *milongy*; zdomácnel v prístavnej štvrti Buenos Aires, odtiaľ prenikol r. 1807 do Európy zásluhou francúzskeho tanečníka Camille de Rhynala; o tangu sa hovorí, že nie je len výrazovým prostriedkom, ale aj výpoveďou

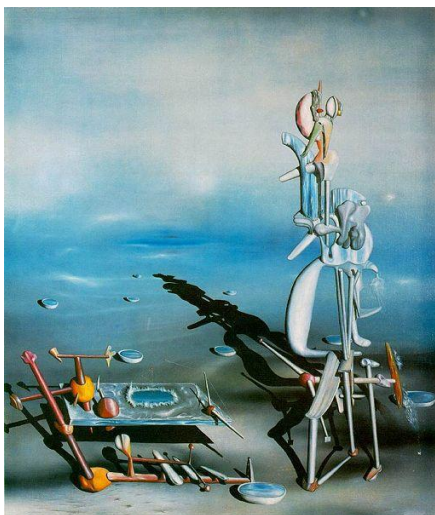
P. Figari: Tango

tangram - *čínsky* hlavolam, obrazová skladačka; pozri *puzzle*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Tangram>

Tanguy Yves - (†1955); francúzsky surrealistický maliar; pozri *absolútny surrealizmus*

http://en.wikipedia.org/wiki/Yves_Tanguy

Y. Tanguy: Neurčitá deliteľnosť

Y. Tanguy: Brána vnútri imaginárneho sveta

Y. Tanguy:

Y. Tanguy:

tangýra - v *polygrafii* pružná blana s opakujúcim sa vyvýšeným vzorom rôzneho usporiadania; používa sa ako podtlač

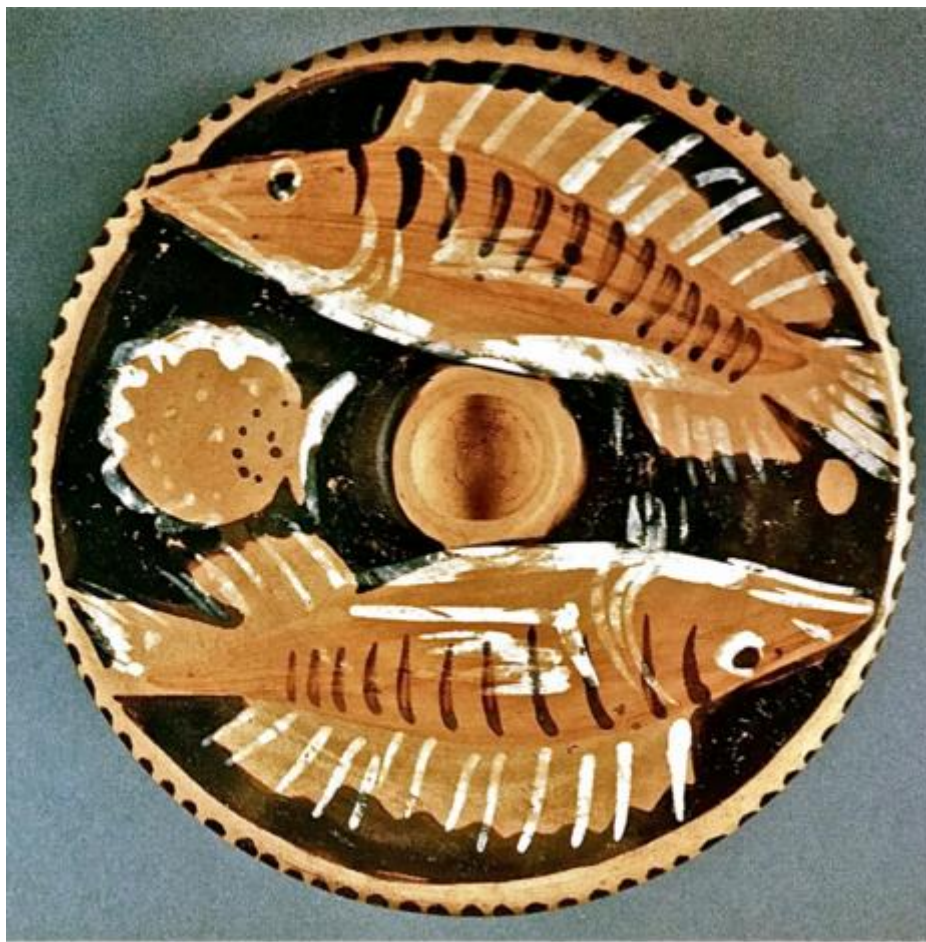
tanier - pozri *nádoby, riad*

Sfinga (rhótsky čierno figurový tanier, koniec 7.st.pr.Kr.)

Mladík na kohútovi (grécky červeno figurový tanier, 520-510 pr.Kr.)

Tanier s rybami (350 pr.Kr.)

F. de Zurbarán: Zátišie s keramikou a pohárom (bodegón, 17.st.)

tanierová hlavica - *hlavica tanierová*

tanierová hviezda - hviezdicová, otočná zvonkohra, súčasť *organového prospektu*

Tanis - gréc. meno pre egyptský Džaanet

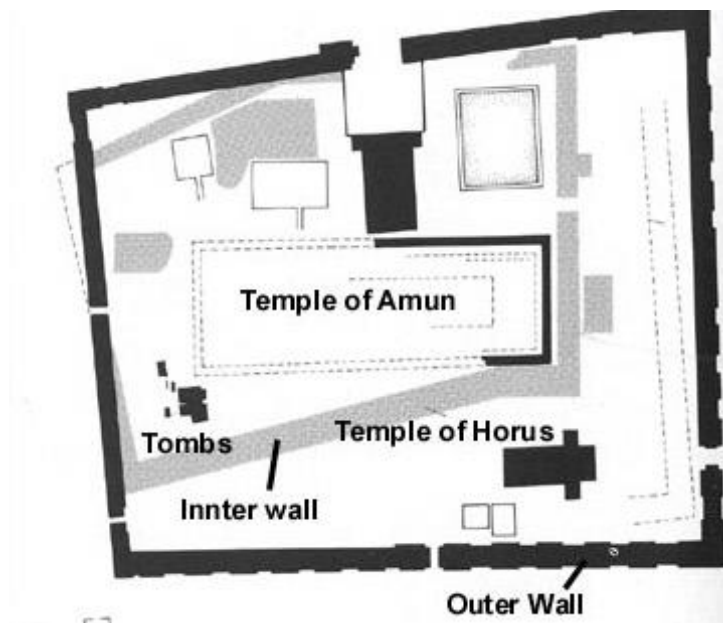
Dudák v súvislosti s heslom *egyptská architektúra*: významná archeologická lokalita v severovýchodnej delte Nílu; hlavné mesto Egypta v čase vlády 21.-22.dynastie; uprostred sídelnej *aglomerácie* vyrástlo niekoľko chrámových okrskov; na ploche najvýznamnejšieho *Amónovho* chrámu pochovávaní egyptskí panovníci tej doby; nález nevytúpaných hrobov v roku 1939; pozri *Anat/Anta* (Jordan)

Jordan: sídelné mesto *hyksóskych* vládcov v *Dolnom Egypte*; tu sa nachádzal chrám z doby 19.dynastie zasvätený bohyni *Anat/Ante*

www: v dobe Rímskej ríše bol prístav Tanis zanesený naplaveninami bahna a napokon ostal malou dedinou; väčšina vápencových chrámov bola použitá na pálenie vápenca, ako to bolo zvykom v tom čase; v dobe byzantskej bolo v Tanise malé biskupstvo, ale napokon v časoch islamizácie sa stalo sídlom Muhammada Aliho Pašu

http://translate.googleusercontent.com/translate_c?depth=1&ei=uHBQUZ2bKuSF4AS51IH0Bg&hl=sk&prev=/search%3Fq%3DEI%2BHagar%26hl%3Dsk%26rlz%3D1C1TEUA_enSK466SK466&rurl=translate.google.sk&sl=en&u=http://www.touregypt.net/featurestories/tanis.htm&usg=ALkJrhicRDli8Vkmq1RsNcxFq8Nif1rhZw#ixzz2OZEJq7h9

<http://www.touregypt.net/featurestories/tanis.htm>

Archeologická lokalita Tanis

tanistra - atribút *pútnikov*; vyskytuje sa aj v obrazových typoch *Cesta do Emauz*, *Večera v Emauzách*, kde ju nesie vzkriesený Kristus vydávajúci sa za pútnika; pozri *archanjel Rafael*, *apoštol Jakub starší*; *Humanitas*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*

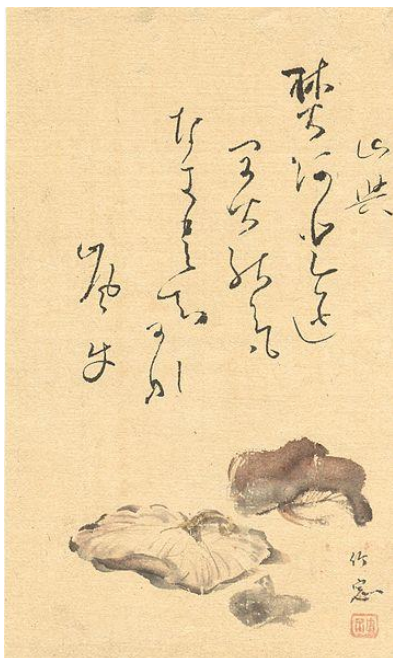
Tanit - kartáginská bohyňa mesiaca, plodnosti a *lásky*; variant *fenickej Astarty*; v Grécku stotožnená s *Artemis*; pozri *tofet*; *bohovia plodnosti*; *Kartágo*

http://www.google.sk/imgres?imgurl=http://4.bp.blogspot.com/_UCohLR-fKtk/SDdAmG5WIVI/AAAAAAAAAAzo/gIFqra2pN9I/s400/tanit8.jpg&imgrefurl=http://sagrado-feminino.blogspot.com/2009/10/tanit-grande-deusa.html&h=285&w=283&sz=21&tbnid=GM1R2oWfgVRM3M:&tbnh=93&tbnw=92&zoom=1&usq=X9oo71p903oaxRAntiWSCmdCXr8=&docid=i_53wZCnVtk7QM&sa=X&ei=rXZQUfuuJ6OA4gT9oYCoBQ&ved=0CEYQ9QEwBA&dur=2038

tanka/tenka - jap. 短歌 ; japonský poetický žáner, básneň; je to najstaršia forma japonskej poézie; od básne tanka je odvodený žáner *renga* a ďalej *haiku*; ako synonymum pre názov tanka sa používa termín „waka“ (jap. 和歌); termín waka je však všeobecné označenie japonskej básne: wa = japonská, ka = básneň; tento výraz vznikol z potreby odlišiť japonskú a čínsku poéziu, ktorá isté obdobie dominovala; waka má svoje subžánre: sedóka - popevok, tanka - krátka básneň, čóka - dlhá básneň, haiku - 17 slabičná krátka básneň; po formálnej stránke tanka je básneň, ktorá má jednu sloku s piatimi veršami vo forme 5-7-5-7-7, teda 31 slabikami; verše nemajú rýmy a sú konštruované z piatich a siedmich slabík alebo mór (móra je najkratšie zvukové vyjadrenie písanej slabiky); najstarší výskyt tejto básnickej formy je v najstaršej japonskej kronike Kodžiki zo začiatku 8.st. v období Nara; prvým známym autorom tanka v japončine je šľachtická Ono-no Komači (jap. 小野小町); v roku 951 založil cisár Go Toba Úrad pre poéziu (jap. 和歌所 – Waka dokoro), ktorý kontroloval verejné zbierky peňazí pre potreby básnikov a verejné súťaže poézie; cisársky dvor nariaďoval zostavovať antológie japonsky písanej poézie waka, ktorá zahŕňala všetky vtedajšie žánre poézie; medzi predstaviteľov žánru tanka patria: princezná Učiko (prvá kňažka vo svätyni Kamo, 聖 847), ktorá písala v čínštine, šľachtická Ono-no Komači už písala japonsky, Fudžiwara Teika (12.-13.st.), Išikawa Takuboku, Saigjó Hóši (1192), Masakijo Komacu známy ako Šótecu (聖1459), budhistický kňaz pôvodom zo samurajského rodu, posledný dôležitý predstaviteľ tohto žánru v Japonsku; v 9.st. bolo vybraných šesť nesmrteľných autorov tanka uvedených v cisárskej antológii „Kokin wakašú“: Ótomo Kuronuši, Ono-no Komači, Ariwara-no, Narihira, Kisen Hóši, Sódžó Hendžó, Hunja Jasuhide; porovnaj maľbu na hodvábe (*thangka*, tiež tangka, thank alebo tanka)

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Tanka>

Báseň Tanka

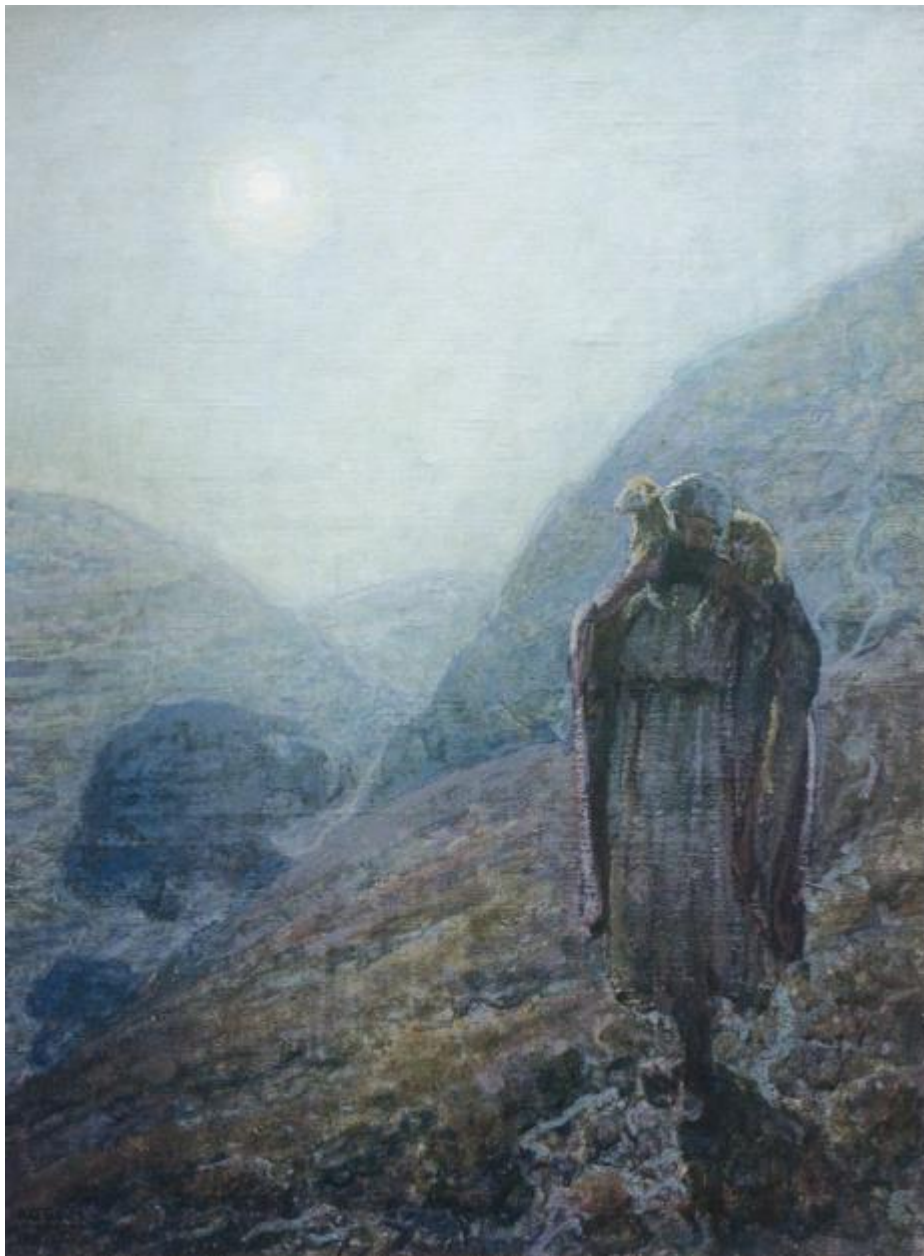
Tan Miaio - Feng-chuang

Tanner Henry Ossawa - (†1937); americký umelec, prvý afroamerický maliar, ktorý získal medzinárodné uznanie; odišiel do Paríža v roku 1891 študovať umenie a rozhodol sa zostať tam, pričom bol ochotne prijatý vo francúzskych umeleckých kruhoch; koncom 1890 bol sponzorovaný na cestu do Palestíny Rodmanom Wanamakerom, ktorého zaujali jeho obrazy biblických tém

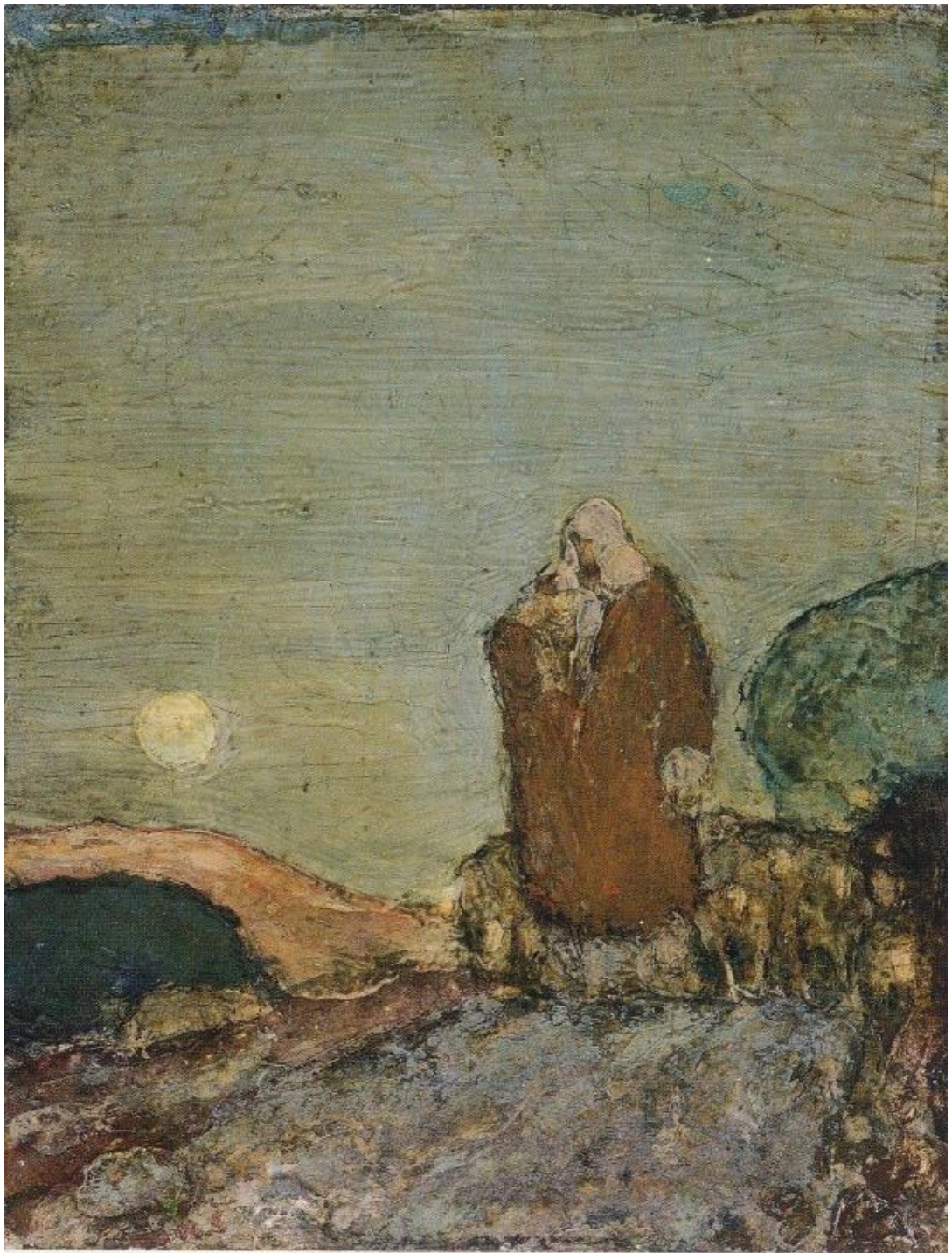
https://en.wikipedia.org/wiki/Henry_Ossawa_Tanner
<http://truthbook.com/index.cfm?linkID=1375>

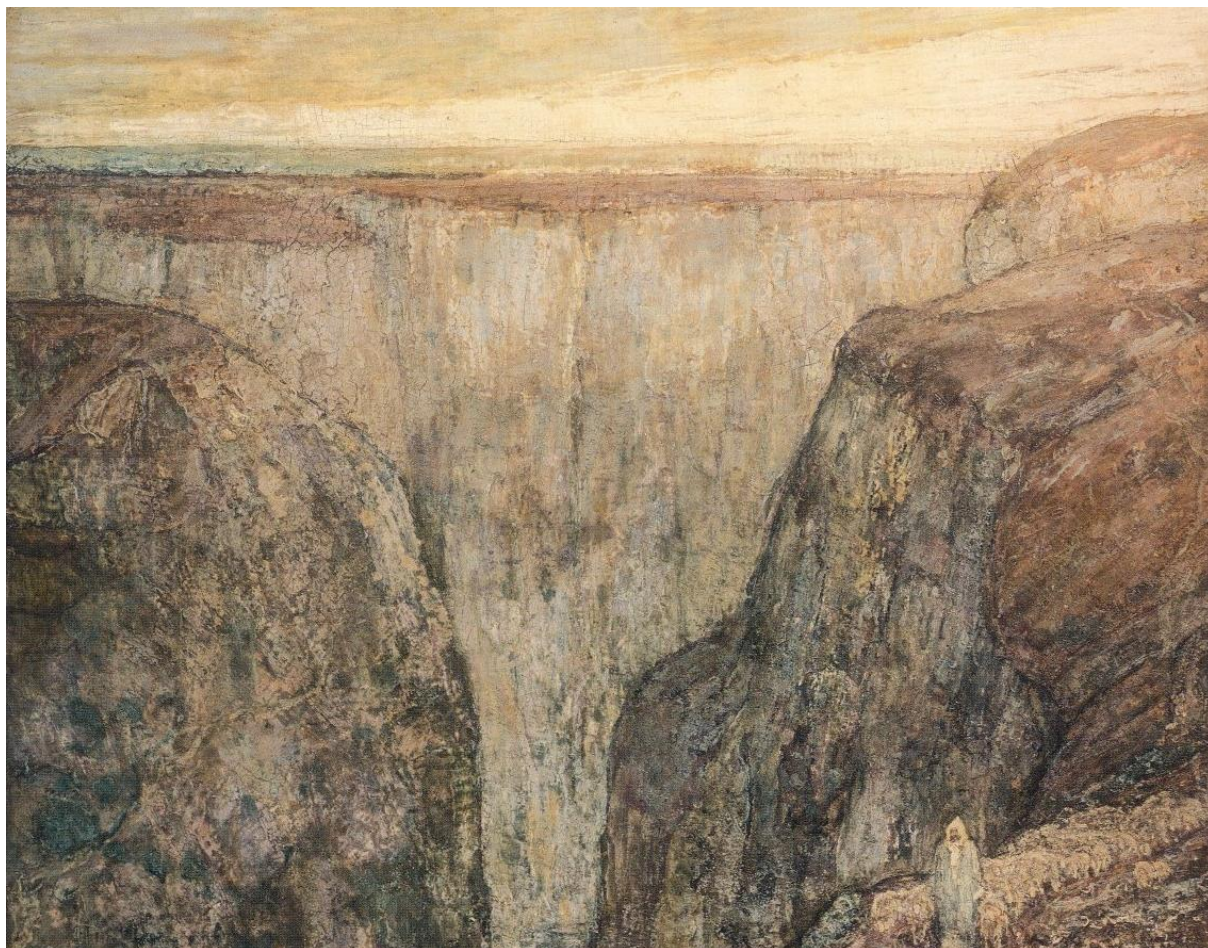
H. O. Tanner: Dobry pastier (1902 - 1903)

H. O. Tanner: Dobrý pastier (1922)

H. O. Tanner: Stratená ovca (1930)

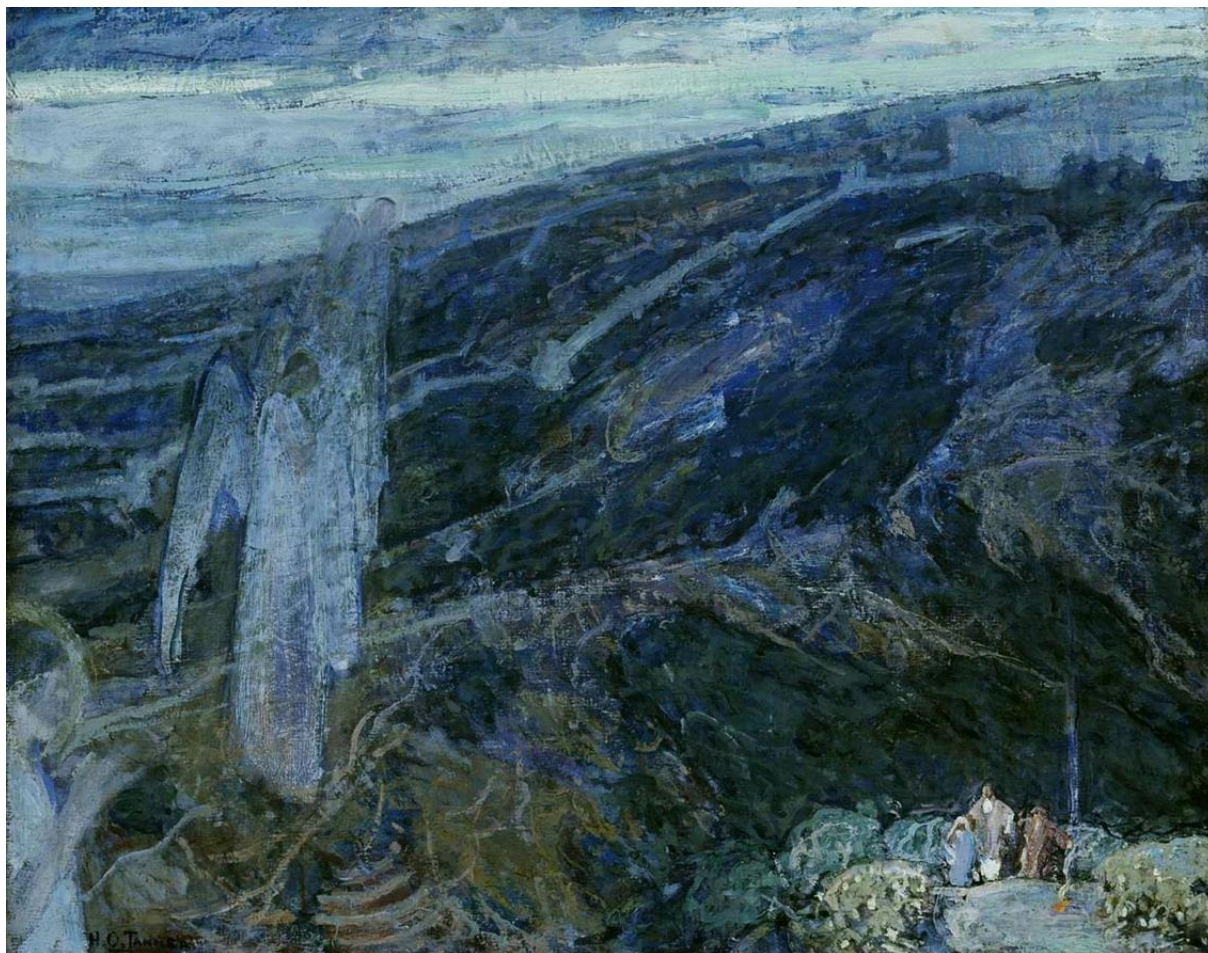
H. O. Tanner: Dobry pastier. Pohorie Atlas, Maroko (1910-1936)

H. O. Tanner: Dobry pastier (1917)

H. O. Tanner: Zvestovanie (1898)

H. O. Tanner: Anjeli predstúpili pred pastierov (1910)

H. O. Tanner: Zvestovanie pastierom (19.-20.st.)

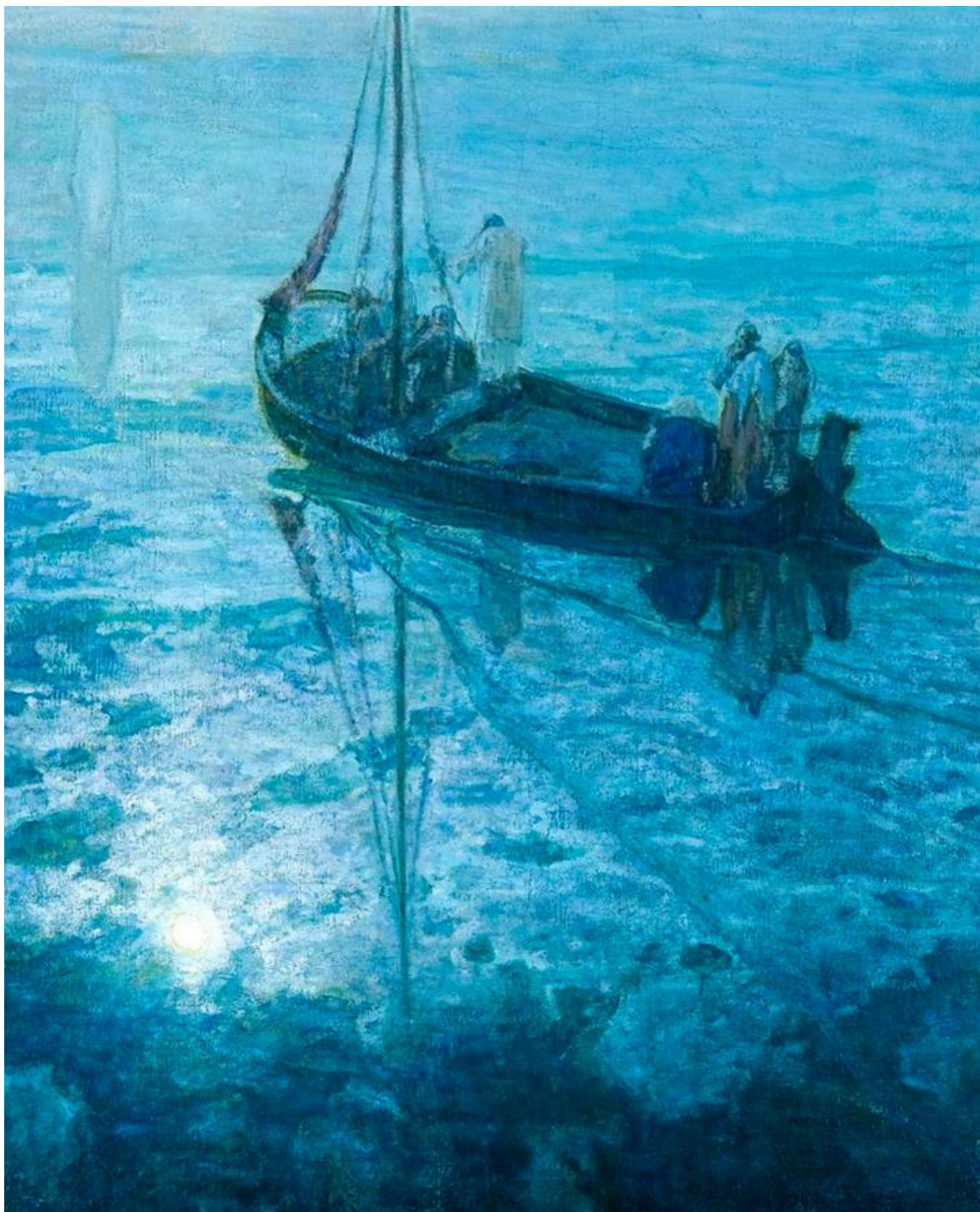
H. O. Tanner: Útek do Egypta (1899)

H. O. Tanner: Útek do Egypta tým (1923)

H. O. Tanner: Útek do Egypta (1916-1925)

H. O. Tanner: Učeníci vidia Krista kráčať po vode (1907)

H. O. Tanner: Ježiš a Nikodém (1899)

H. O. Tanner: Vzkriesenie Lazára (1897)

H. O. Tanner: Návrat z Ukrižovania (1936)

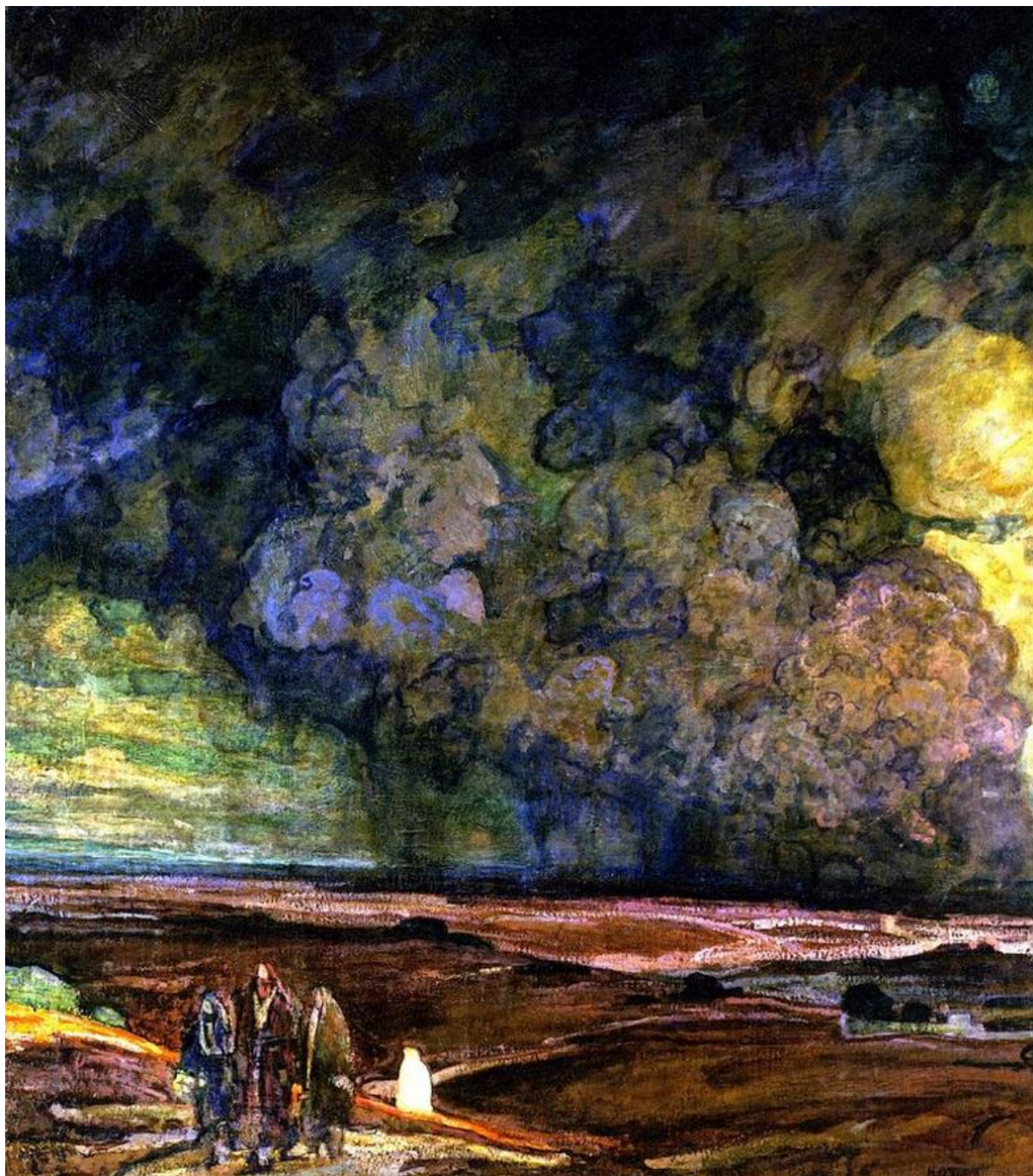
H. O. Tanner: Spiaci učenici (1923)

H. O. Tanner: Tri Márie (1910)

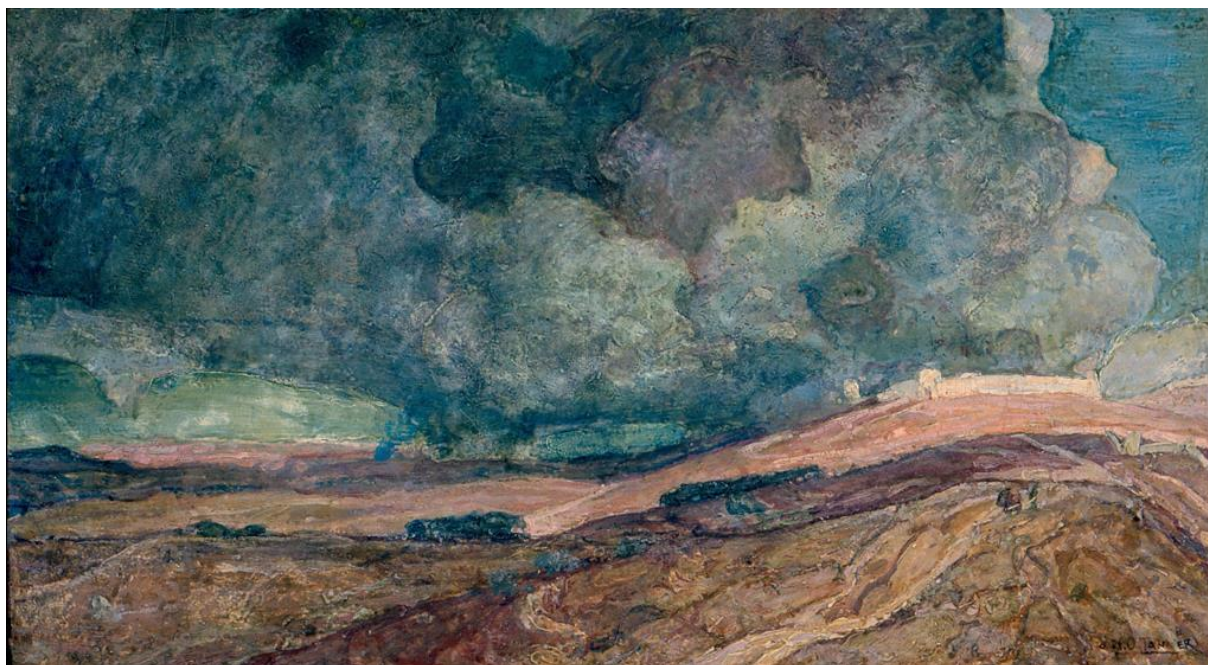
H. O. Tanner: Dvaja učenici (Peter a Ján) pri hrobe (20.st.)

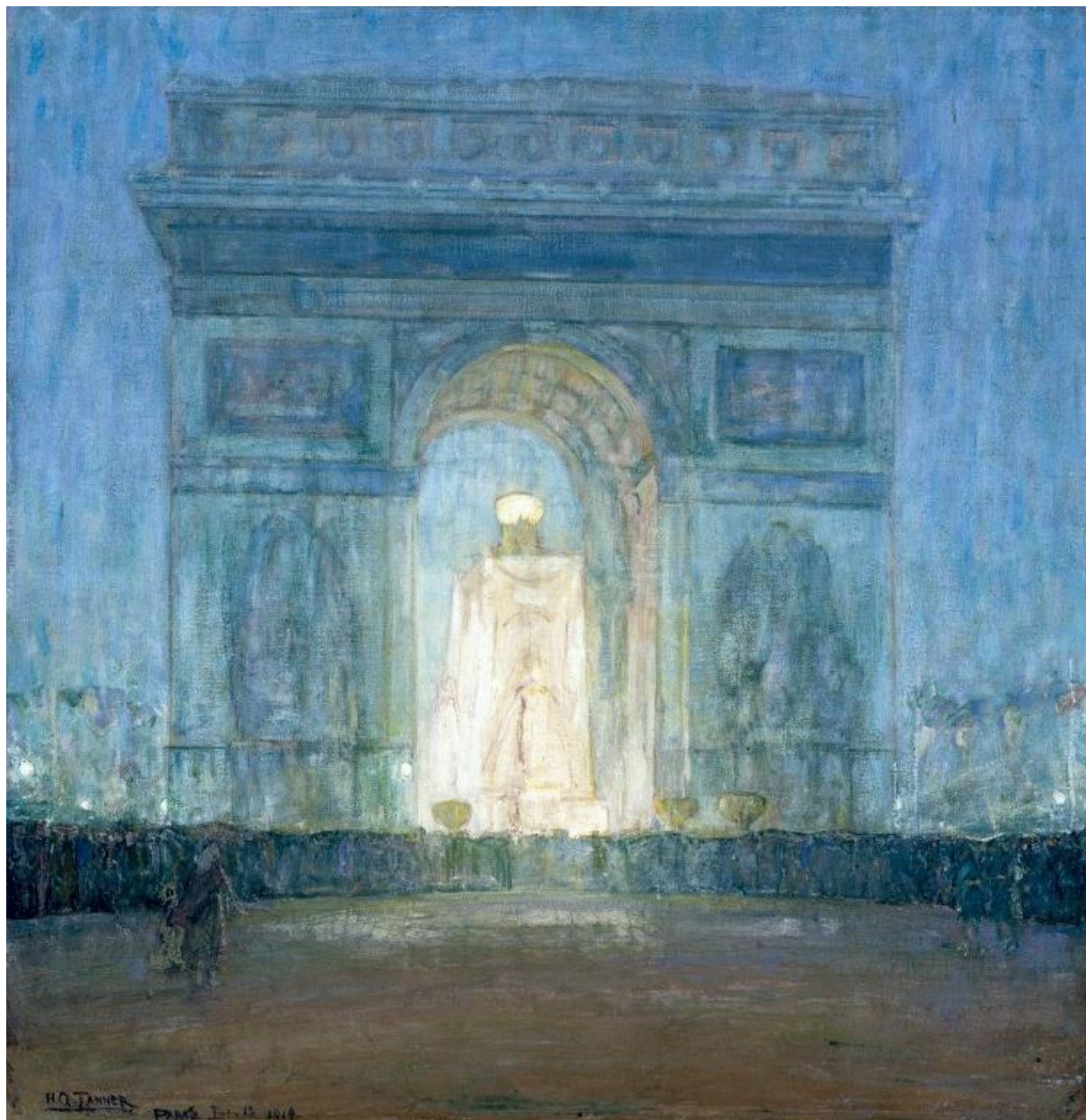
H. O. Tanner: Sodoma a Gomora (1920)

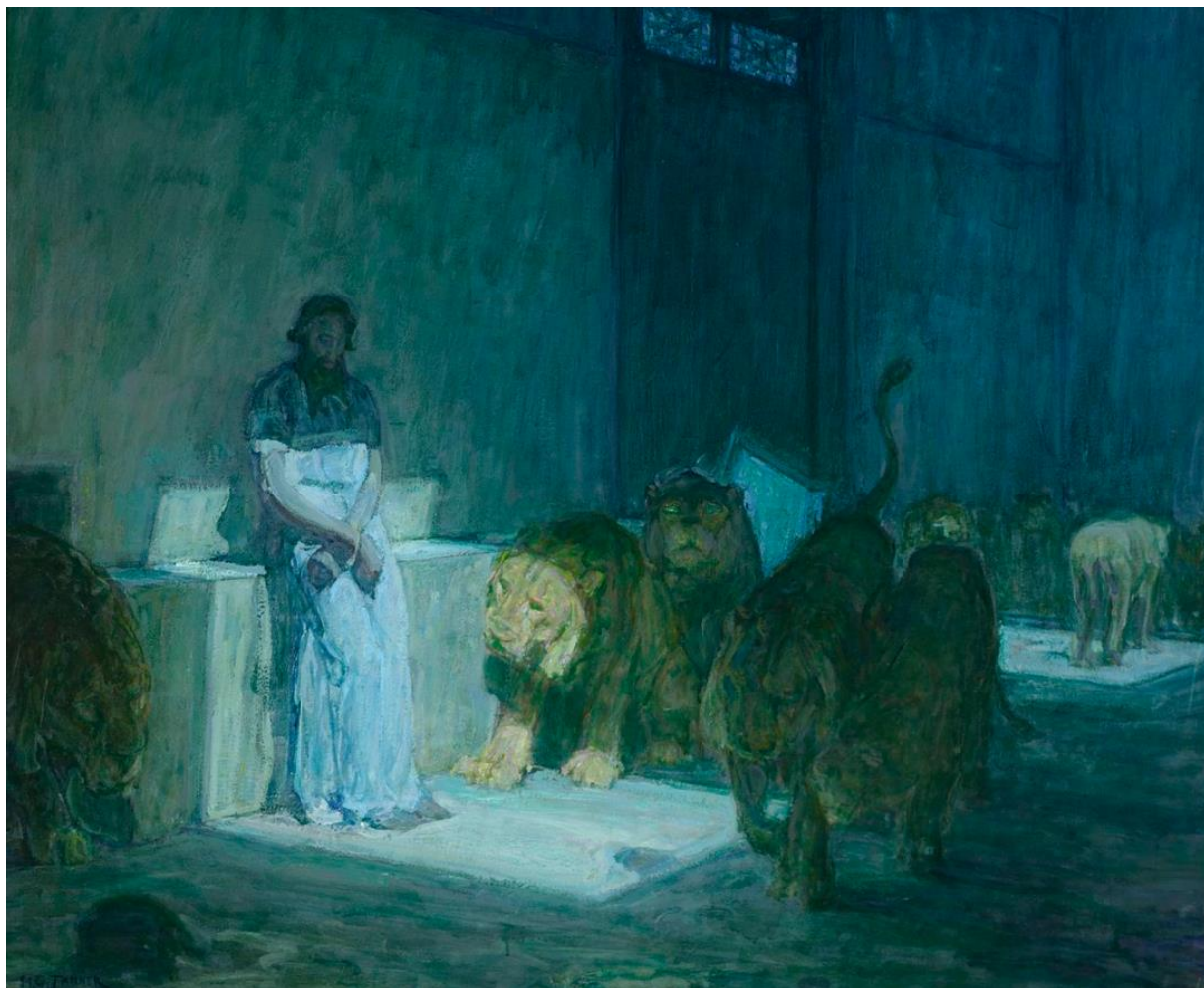
H. O. Tanner: Abrahámov dub (19.-20.st.)

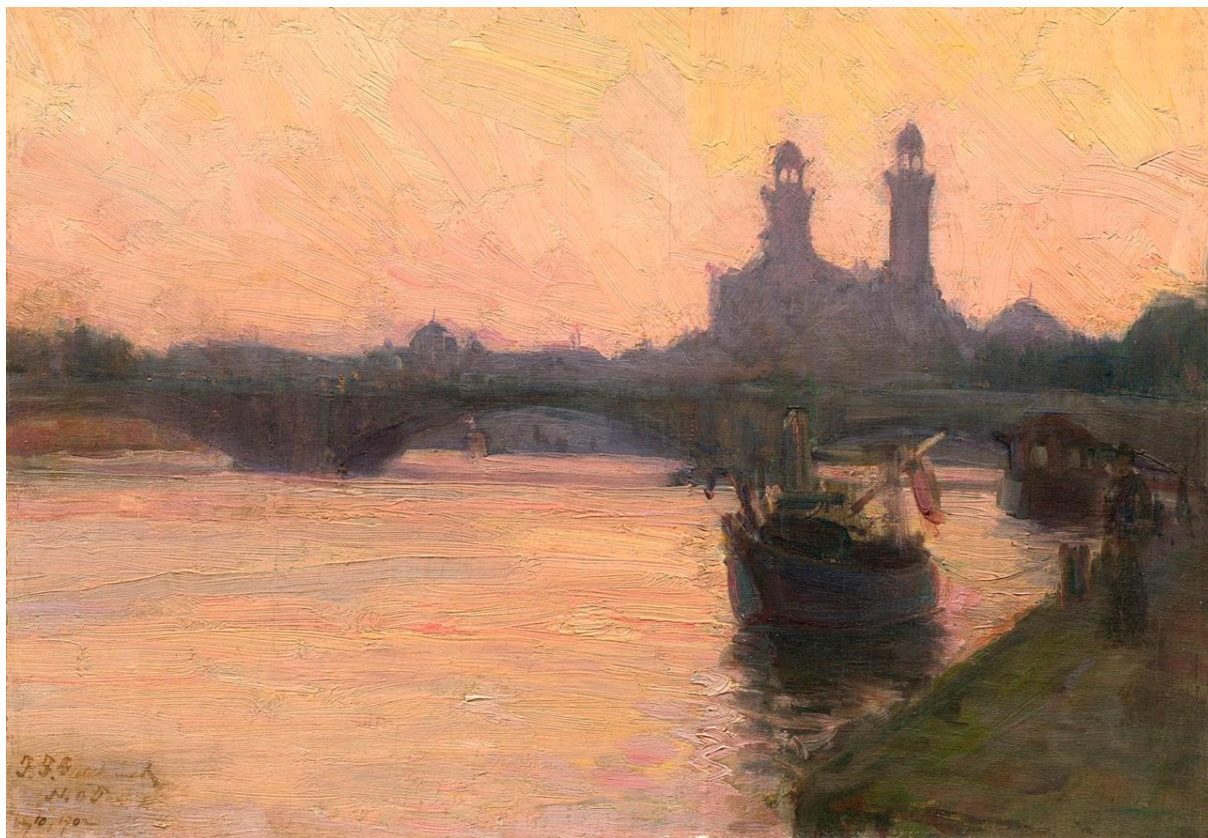
H. O. Tanner: Zničenie Sodomy a Gomory (1929-1930)

H. O. Tanner: Archa (1914)

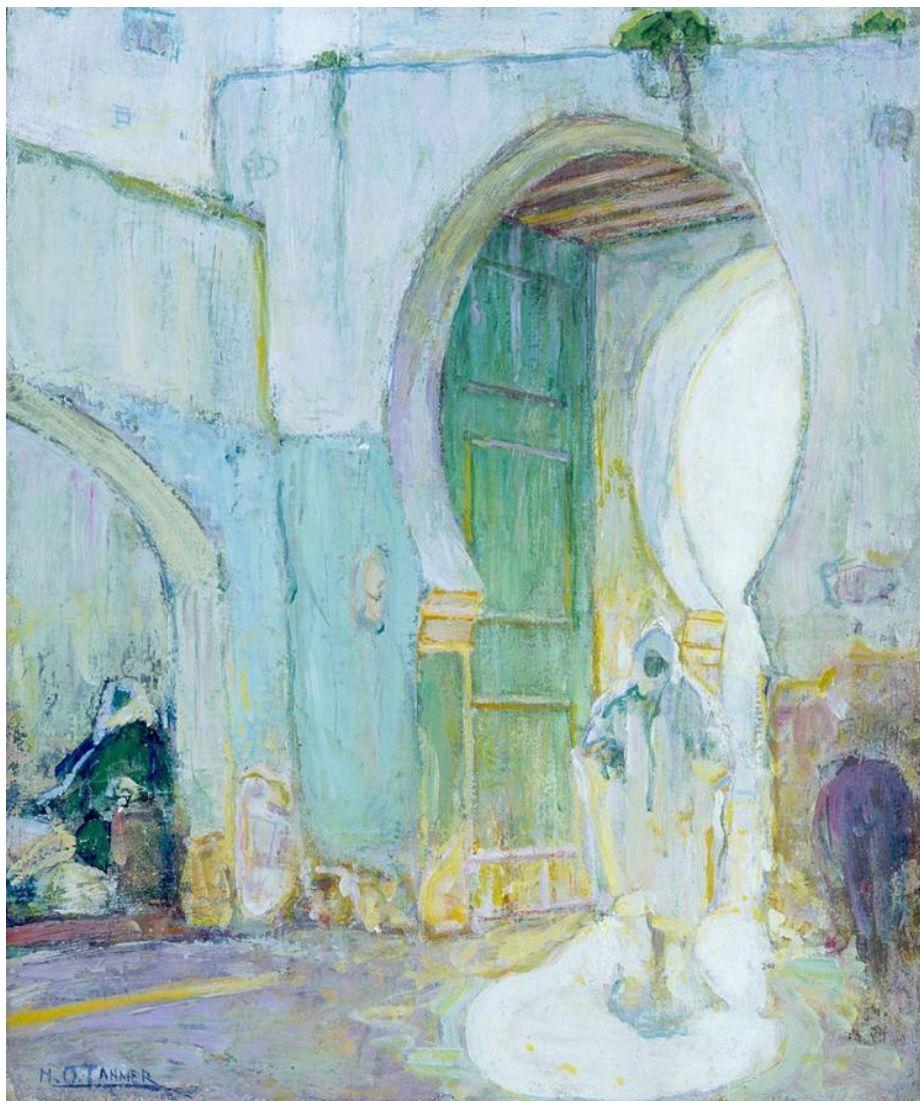
H. O. Tanner: Daniel v levskom brlohu (1907-1918)

H. O. Tanner: Seina (1902)

H. O. Tanner: Piesočné duny pri západe slnka, Atlantic City (1885)

H. O. Tanner: Brána, Tanger (1912)

Tanngnjóst a Tannggrisni - v severskej mytológii mená dvoch *capov*, ktorí ťahali voz boha *Thora*; pozri *jazdecké zvieratá*

Tanóczky František -

http://www.webumenia.sk/web/guest/detail/-/detail/id/SVK:OGD.O_1885/Franti%C5%A1ek%20Tan%C3%B3czky

Tantalos - v gréckej mytológii syn *Dia* a *Omfaly*, kráľ v maloázijskej *Frýgii*, otec *Pelopa* a *Niobé*; za trest, že prezrádzal tajomstvá bohov a pokúšal ich schopnosť všetko vedieť (zabil svojho syna *Pelopa* a predložil ho bohom k jedlu), trpel v *podsvetí* večným smädom a hladom: stál po kolená vo vode, nad ním viselo ovocie, ale nemohol sa ho dotknúť; pozri *Tartaros*, *Pandareós*

http://translate.google.sk/translate?hl=sk&sl=en&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Pelops&prev=/search%3Fq%3DPelops%26hl%3Dsk%26tbo%3Dd%26rlz%3D1C1TEUA_enSK466SK466&sa=X&ei=g8UTUZamErTN4QS6o4CADw&ved=0CDsQ7gEwAQ

H. Goltzius podľa C. van Haarlem: Tantalos (rytina zo série Štyri potupy, 1588)

Tantalove muky - pozri *Tantalos*

tanto - v súvislosti s heslom *meč japonský*: japonský nôž či skôr *dýka* s dĺžkou 15-30cm; nakoľko v historickom *Japonsku* nesmeli prostí roľníci nosiť *samurajské meče*, mohli používať len krátku *dýku*; bola vyvinutá predovšetkým ako bodná zbraň; začala sa objavovať v období *Heian* (794-1185; pozri *dynastia Sung*); v raných fázach bola bez ozdôb, až v období *Kamakura* (1185-1332) sa objavujú prvé ozdoby; niektoré *dýky tanto* mali *kosoštvorcový* profil a slúžili na prerazenie *zbroje*

tantra, tantrizmus - v sanskrt. तन्त्र – „návod“

-*budhistické a hinduistické* spisy obsahujúce návody k obradom (pozri *mystéria*) a obetným kultom, k meditácii a kontemplácii (pozri *mandala*), hymny a kúzelnícke formuly (*mantry* a *jantry*); pozri *tantrické umenie*; *dielo literárne*; *lámaizmus*; *kult tela*

www: tantrizmus alebo tantra je jeden z hlavných prúdov indického náboženstva, ktorý ovplyvnil už neskorú védsku literatúru a všetky indické filozofické systémy a náboženské kulty

<http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Tantra>

tantrické umenie - v *hinduistickom* a *budhistickom* umení tvorba vychádzajúca z náuky a postupov filozofického poznávania sveta zhrnutého v spisoch *tantry*; pozri *indické umenie*; *rádžputská škola*, obdobie *Heian*

tanuki - pozri *japoneria*

<http://www.japonsko-v-cechach.cz/jqc30-1-tanuki>

Tanzánia - pozri *Tingatinga*

tanzanit - modrá drahokamová odroda zoisitu - zložitého zásaditého kremičitanu vápenato-hlinitého; sivobiely, zelenkastý, hnedý minerál

Täubl: chemickým zložením kremičitan vápenato-hlinitý, kryštalizuje v sústave kosoštvorcovej; tvrdosť 6, hustota 3,2; farba modrá, lesk sklovitý, dvojloemný, štiepny; vzácny drahý kameň, ktorý bol objavený v Tanzánii r. 1967; pozri *drahokamy a polodrahokamy*

Tanzanit

taoizmus - čínsky znak: 道 / Tao

Svetové náboženstvá: taoizmus je v prvom rade filozofická škola, ktorú založil Lao-c' v 6.st.pr.Kr. a ktorej náuka sa neskôr stala základom aj náboženského taoizmu; jej zakladateľ odišiel podľa legendy na byvolovi kdesi na západ (*ostrovy blažených* ?); v 2.st. založil *konfuciánsky* učenec Čang Tao Ling *náboženstvo* taoizmu; učenie taoizmu sa rozvinulo pod vplyvom *budhizmu*, ktorý prenikol do Číny v pol. 1.st.; taoizmus (Tao'iao) vydvihuje dobré aj zlé skutky, ktoré rozhodnú o osude ľudskej *duše*; neskôr sa učenie rozdelilo do niekoľkých sekt, ktoré si zachovali niektoré spoločné znaky:

-uctievanie neba, zeme, vody...

-ovládnutie tela a prenasledovanie zlých duchov sa vykonáva prostredníctvom *talizmanu* a *exorcizmu*

-meditácia očistí telo a ducha a prijíma sa ako prostriedok na dosiahnutie *nesmrteľnosti*

-päť zákazov taoizmu: zabiť, piť víno, klamať, kraďnúť a cudzoložiť

-desať dobrých myšlienok taoizmu: milovať rodičov, byť lojálny voči všetkým bytostiam, byť tolerantný a veľkorysý, pomáhať ľuďom, obetovať sa a dť.

pozri *raj* (Baleka); *čínska záhrada* (Dudák); *bambus* (Becker); *broskyňa* (Obuchová); *fénix* (Eberhard); *Čchang-Kuo-Lao* (Jordan); *Chan-t'inag-c'/Chan Siang-c', štyri živly; necuke* (www)

<http://de.wikipedia.org/wiki/Daoismus>

http://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Tai

<http://en.wikipedia.org/wiki/Taoism>

Taoistický mysliteľ Laozi